

FINANČNÍ SPRÁVA

Daňové odpočty na výzkum a vývoj budou předvídatelnější.

Věcnou stránku budou hodnotit experti TAČR

Daňové odpočty na výzkum a vývoj (VaV) jsou klíčovým nástrojem podpory výzkumných a vývojových aktivit v podnikovém sektoru, a to včetně spolupráce s univerzitami a dalšími výzkumnými organizacemi. V poslední době jsou však daňové odpočty považovány ze strany firem za nejisté a formálně a administrativně nepřívětivé. Průběžným výsledkem jednání pracovní skupiny svolané ministryní pro vědu, výzkum a inovace je spuštění pilotního projektu v oblasti posuzování výzkumné a vývojové činnosti, jejíž přidaná hodnota je důležitým prostředkem k hospodářskému růstu a zvyšování produktivity české ekonomiky.

V rámci pilotního projektu bude testováno posuzování výzkumné a vývojové činnosti odborníky z příslušného oboru prostřednictvím technické karty – dotazníku, který by měl pomoci s posouzením mezinárodně platných kritérií pro aktivity ve výzkumu a vývoji. Na přípravě dotazníku i následném vyhodnocování pilotního projektu spolupracuje Finanční správa ČR s experty z Technologické agentury ČR (TAČR) a z Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace. Zapojení technických odborníků zvýší právní jistotu a motivaci firem investovat do VaV a zefektivní průběh daňových řízení. Na to cílí rovněž úprava zákona o daních z příjmů, která s účinností od 1. 1. 2024 výslovně zakotvila možnost prokazování povinných náležitostí obsažených v projektové dokumentaci VaV dalšími důkazními prostředky.

S ohledem na povinnost mlčenlivosti bude možné expertní posouzení činnosti deklarované jako VaV provést pouze se souhlasem příslušného daňového poplatníka. Finanční správa ČR vytypovala několik probíhajících daňových řízení, při nichž správci daně ověřují uplatněný odpočet nákladů na VaV a mohla by proto posloužit jako pilotní projekt využití nezávislého expertního posouzení. Pokud se poplatník rozhodne této možnosti využít, jeho odborní pracovníci popíší v technické kartě základní informace o projektu a správce daně požádá TAČR o nalezení odborníka pro příslušnou oblast. Ten následně vypracuje protokol hodnocení obsahující posouzení věcné povahy činnosti, který bude důkazním prostředkem v daňovém řízení.

„Cílem tohoto pilotního projektu je umožnit firmám uplatňujícím odpočet využít nezávislé posouzení odborníkem, a to na základě technických informací, které sama firma pro tento účel vyplní. V tuto chvíli se jedná o posouzení během probíhající kontroly. Na základě vyhodnocení tohoto pilotního projektu bude zvážena možnost posouzení ex ante, které by firmě dalo jistotu, že projekt bude splňovat věcná kritéria pro odpočet, pokud se neodchýlí od záměru. Cílem úprav je posílení předvídatelnosti pro firmy,“ říká ministryně pro vědu, výzkum a inovace Helena Langšádlová. Posílení daňových odpočtů na VaV je mimo jiné jedním z opatření nedávno představené reformy transferu znalostí (transfer.gov.cz). Její součástí je i zavedení dalších nástrojů nepřímé podpory výzkumu a vývoje v podnicích.

„Chci poděkovat expertům z TAČR, kteří se s námi podělili o své praktické zkušenosti a pomohli nám technickou kartu připravit. Klíčovou výhodou tohoto nástroje je, že se diskuse ohledně povahy prověřovaných činností povede mezi dvěma odborníky na danou oblast. Díky této spolupráci může být

FINANČNÍ SPRÁVA

lépe naplňován základní cíl daňové podpory nákladů na výzkum a vývoj. Věřím, že poplatníci i pracovníci správců daně ocení expertní podporu při vedení daňových řízení, jelikož posuzování povahy činností v širokém spektru odborností bývá pro laiky složité,” říká generální ředitelka finanční správy Simona Hornochová a dodává: „Ke zvýšení právní jistoty firem přispěje rovněž nově výslovně upravená možnost prokazování povinných náležitostí projektové dokumentace VaV. Ta nemá suplovat jejich absenci, ale umožní je doplnit, rozvést či vyjasnit a eliminovat tak riziko zamítnutí odpočtu z formálních důvodů.“

Technická karta je rozdělena na dva oddíly: oznámení o záměru odpočtu a technický popis činnosti. Ve druhém oddíle firma popíše cíle uvedené v projektové dokumentaci, etapy realizace projektů a zhodnotí výsledky své činnosti. Technická karta a provedené expertní hodnocení má pomoci v rámci daňových řízení odlišit VaV od ostatních příbuzných činností, k čemuž slouží standardní mezinárodně platná kritéria, jako například tzv. ocenitelný prvek novosti či výzkumná nejistota.

V Praze dne 20. února 2024

Jan Jeřábek

Úřad ministryně pro vědu, výzkum a inovace

E-mail: jan.lucian.jerabek@vlada.gov.cz

Tel.: 720 530 182

Tomáš Weiss

Generální finanční ředitelství

E-mail: tiskove@fs.mfcr.cz

Tel.: 704 851 348